

М А Є С Т А Т С Л О В А

Роджер Желязни

ХРОНІКИ АМБЕРА

У десяти книгах

КНИГА 5

Двори Хаосу

Роман

 ® ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

Серію «Масстат слова» засновано 2004 року

Roger Zelazny. The Chronicles of Amber. The Courts of Chaos
Copyright © 1978 by Roger Zelazny

Друкується з дозволу спадкоємців автора
та їхніх літературних агентів,
Zeno Agency Limited (Великобританія)
за участі
Агентства Олександра Корженевського (Росія)

Переклад з англійської
Анатолія Пітика та Катерини Грицайчук

П'ята книжка циклу «Хроніки Амбера» присвячена
війні поміж Амбером — осереддям Порядку — і Хаосом.
У цій війні основну роль відіграє один із амберських принців —
зрадник Бранд, який прагнув абсолютної влади.
Задля цього він ладен знищити Амбер, щоби на його руїнах
створити свій всесвіт.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, 46002, тел./факс (0352)52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com   www.bohdan-books.com

Збут: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20
Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62
mail@bohdan-books.com
м. Київ: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

Карлу Йоку, Найпершому Читачеві¹ –

*Від Лусетанії до Юклід-парку,
від Сакробатус Флетс до Лебедя X-1 –
най ти житимеш іще десять тисяч років.
Най не буде в твоєму лігві жодних клопотів.
Най усі дрібні божки зламають
свою спільну ногу.*

Розділ 1

Амбер: височіє і сяє на вершині Колвіра у розпалі дня. Чорна дорога: низька та зловісна, простягається з Хаосу через Гарнат на південь. Я: лаючись та вряди-годи почитуючи щось, міряю кроками бібліотеку замку Амбера. Двері до бібліотеки: зачинені й замкнені.

Скажений принц Амбера всівся за бюро і вкотре прикипів поглядом до розгорнутого тому. У двері постукали.

---

¹ Карл Йок – давній друг і побратим Роджера Железних (ще з часів навчання у початковій школі). Згодом став його біографом.

— Геть! — гаркнув я.

— Корвіне, це я, Рендом. Може, відчинеш, га?
Я навіть ленч приніс.

— Хвилинку.

Я знову звівся на ноги, обійшов бюро та перетнув кімнату. Рендом кивнув, коли я відчинив двері. Він приніс тацю, яку поставив на маленький столик біля мого бюро.

— Їжі не забагато? — поцікавився я.

— Не тільки ти зголоднів.

— Ну, то придумай щось.

І він придумав. Порізав м'ясо й простягнув мені один шматок на великій скибці хліба. Налив вина. Ми всілися й заходилися їсти.

— Знаю, ти досі казишся... — мовив Рендом через деякий час.

— А ти — ні?

— Що ж, можливо, я звик до цього трохи більше, ніж ти. Не знаю. Все ж... Так. Це було доволі несподівано, правда?

— Несподівано? — я добряче ковтнув вина. — Це як у старі часи. Навіть гірше. Він же почав мені подобатися, коли вдавав Г'анелона. А тепер, щойно повернувши собі владу, батько став таким самим категоричним, як і колись. Віддав нам ряд наказів, які навіть не вважав за потрібне пояснити, і знову зник.

— Він сказав, що скоро вийде на зв'язок.

— Припускаю, минулого разу він мав такі самі наміри.

— Сумніваюся.

— А ще тато жодним чином не пояснив своєї попередньої відсутності — і словом не прохопився.

— Певен, у нього були на те свої причини.

— Рендоме, мені ось що цікаво: чи міг він з'їхати з глузду остаточно?

— Він виявився достатньо кмітливим, щоб надурити тебе.

— Це була комбінація нищої тваринної хитрості й здатності змінювати подобу.

— Але ж вона спрацювала?

— Так. Спрацювала.

— Корвіне, можливо, ти просто не хочеш, щоб у нього був план, який може виявитися вдалим? Що як ти просто не хочеш, аби він мав слушність?

— Це смішно. Я не менше за інших хочу покінчити з цим безладом.

— Так, але хіба ти не зрадив би, якби отримав відповідь з іншого боку?

— До чого ти хилиш?

— Ти справді не хочеш довіряти йому.

— Визнаю. Я не бачив його — у справжній подобі — достобіса довго і...

Рендом похитав головою.

— Я не це мав на увазі. Ти розлючений, бо тато повернувся, так? Ти сподівався, що ми більше його не побачимо.

Я відвів погляд.

— Є таке, — зрештою погодився я. — Але не через вільний трон, не *тільки* через нього. Це він, Рендоме. Він. От і все.

— Знаю, — відповів брат. — Але ти мушиш визнати, що він ошукав Бранда, а зробити це було ой як нелегко. Він утнув фокус, якого я досі не розумію, змусивши тебе забрати з Тір-на Ногта ту залізну руку, а мене — передати її Бенедикту. Тоді простежив, аби Бенедикт опинився у потрібному місці в потрібний час, щоб усе спрацювало і він повернув Камінь. А ще він краще за нас грає з Тінню. Він упорався з нею прямісінько на Колвірі, коли привів нас до первинного Лабіринту. Я такого не вмію. Ніхто не вміє. Крім того, він зміг побити Джерарда. Я не вірю, що він здає. Думаю, батько точно знає, що робить. І подобається нам це чи ні, але він єдиний, хто може впоратися з теперішньою ситуацією.

— Намагаєшся сказати, що я маю довіряти йому?

— Намагаюся сказати, що у тебе нема вибору.
Я зітхнув.

— Гадаю, ти влучив у яблучко. Моя образа не має сенсу. Однак...

— Ти переймаєшся через наказ атакувати, так?

— Так, і через нього теж. Якби ми ще трохи зачекали, Бенедикт встиг би зібрати більше військо. Трьох днів замало, щоб підготуватися до такого. Тим паче, коли ми так сумніваємося щодо наших ворогів.

— Може, це й не так. Він довго говорив із Бенедиктом сам на сам.

— То інша справа. Окремі накази. Ця секретність... Він не довіряє нам ще більше, ніж ми йому.

Рендом гмикнув. Я теж.

— Гаразд, — сказав я. — Може, і я б не довіряв. Але три дні, щоб розпочати війну... — я похитав головою. — Вочевидь, він краще знає про щось, невідоме нам.

— У мене склалося враження, що це радше удар на випередження, а не війна.

— От тільки йому годилося б пояснити, що саме ми випереджаємо.

Рендом знизав плечима і підлив нам обом ще вина.

— Можливо, він усе нам розкаже, щойно повернеться. Ти ж не отримав від нього жодних особливих наказів, так?

— Тільки залишатися на місці й чекати. А ти?

Брат заперечно хитнув головою:

— Він сказав, що коли настане час, я про все дізнаюся. А що стосовно Джуліана, то він наказав йому тримати солдатів напоготові — щоб ті могли виступити будь-якої миті.

— Он як! Вони досі стоять в Ардені?

Рендом кивнув.

— Коли батько це сказав?

— Тільки-но ти пішов. Він витягнув Джуліана через Козир, щоб передати це повідомлення, і вони поїхали вдвох. Я чув, як татусь казав, що трохи проведе його.

— Вони рушили східним шляхом через Колвір?

— Так. Я їх бачив.

— Цікаво. Що ще я пропустив?

Рендом зачовгався на місці.

— Якраз ту частину, яка не дає мені спокою, — відповів він. — Після того, як тато сів на коня й махнув рукою на прощання, він обернувся до мене і сказав: «Пильнуй Мартіна».

— Це все?

— Усе. Але він сміявся, коли казав це.

— Гадаю, це природна недовіра до новоприбулого.

— Тоді чому він сміявся?

— Здаюсь.

Я відрізав шматочок сиру і з'їв його.

— Може, не така вже й погана ця думка, га? Що як це не підозра? Можливо, батько вважає, що Мартіна треба від чогось уберегти? Або і те, й інше. Або нічого з цього. Сам знаєш, яким він часом буває.

Рендом підвівся.

— Про альтернативні варіанти я навіть і не думав. Підеш зі мною? — запитав брат. — Ти тут уже цілий ранок.

— Ходімо, — я підвівся і причепив на пояс Грейсвандір. — До речі, а де зараз Мартін?

— Я залишив його внизу, на першому поверсі. Він говорив із Джерардом.

— Тоді твій син у надійних руках. Джерард збирається залишитися тут чи повернеться до флоту?

— Не знаю. Він не обговорював отриманих наказів.

Ми вийшли з кімнати й попрямували до сходів.

Спускаючись униз, я почув якийсь гамір, тож прискорив крок. Перегнувшись через перила, я побачив масивну фігуру Джерарда і натовп охоронців, які скупчилися перед входом до тронної зали. Усі вони стояли спинами до нас. Кілька останніх сходинок я перестрибнув. Рендом був за пару кроків позад мене.

Я проштовхався вперед і запитав:

— Джерарде, що відбувається?

— Чорти б мене вхопили, якби я знав, — відказав він. — Сам поглянь. Але всередину — зась.

Він відійшов убік, а я ступив крок уперед. Тоді ще один. І все. Я наче впирався в пружну, абсолютно невидиму стіну. За нею розігрувалася сцена, що скрутила мої спогади та почуття у вузол. Я застиг на місці, бо страх вчепився мені в шию і скував руки. Оце так!

Мартін, посміхаючись, тримав Козир у лівій руці, а Бенедикт — якого, ймовірно, щойно викликали — стояв перед ним. Поряд на підвищенні, біля трону, стояла, відвернувшись, дівчина. Обидва чоловіки, вочевидь, про щось розмовляли, але мені не вдалося почути ні слова.

Нарешті Бенедикт повернувся і, здавалося, заговорив до дівчини. Через деякий час вона, схоже, відповіла йому. Мартін став ліворуч од неї. Доки вона говорила, Бенедикт піднявся на поміст. Я нарешті побачив його обличчя. Розмова тривала.

— Дівчина видається знайомою, — сказав Джерард, який, ступивши уперед, тепер стояв поряд зі мною.

— Ти, можливо, бачив її, коли вона промайнула повз нас на коні, — відповів я, — у день Ерікової смерті. Це Дара.

Я почув його різкий вдих.

— Дара! Тоді ти... — його голос стихився.

— Я не брехав. Вона справжня.

— Мартіне, — закричав Рендом, ставши праворуч від мене, — Мартіне! Що відбувається?!

Жодної відповіді.

— Гадаю, він не чує тебе, — сказав Джерард. — Цей бар'єр, напевно, повністю розділив нас.

Рендом рвонув уперед і вперся руками у щось невидиме.

— Давайте штовхнемо всі разом, — запропонував він.

Я спробував. Джерард також спрямував усю свою вагу на невидиму стіну.

За півхвилини даремної роботи я відступив.

— Паскудно, — сказав я. — Нам не до снаги її зрушити.

— Що це за чортівня? — запитав Рендом. — Що втримує...

У мене була підозра — не більше, — що могло тут відбуватись. Та й то лише тому, що і персонажі, і сцена в цілому викликали у мене дежавю. Хоча зараз... Зараз я схопився за піхви, перевіряючи, чи Грейсвандір досі висить у мене на боці.

Він висів.

Тоді як я міг пояснити, що в усіх на очах мій унікальний клинок, вкритий складним візерунком, виник нізвідки і без будь-якої підтримки завис

у повітрі перед тронном, майже торкаючись кінчиком до горла Дари?

Ніяк не міг.

Але це так сильно скидалося на події тієї ночі в небесному місті снів Тір-на Ногті, що не могло бути збігом. Жодної з пасток тут не було: ні п'їтьми, ні збентеження, ні важких тіней, ані власних бурхливих емоцій. Але все відбувалося саме так, як і тієї ночі. Однак були й відмінності. Поза Бенедикта дещо відрізнялася – він стояв трохи далі, а тіло зігнув під іншим кутом. Я не міг читати по губах, тому тільки здогадувався, чи ставить Дара ті самі запитання. Навряд. Певно, драматична сцена – водночас і схожа, і не схожа на те, що я пережив (якщо такий зв'язок взагалі був) – підпала під вплив Тір-на Ногта на мій розум.

– Корвіне, – сказав Рендом. – Здається, перед нею завис Грейсвандір.

– Так і є, – відповів я. – Але, як бачиш, мій клинок зі мною.

– Іншого такого не може бути... чи може? Ти розумієш, що відбувається?

– Мені починає здаватися, що розумію. Та як би там не було, я не можу цього спинити.

Клинок Бенедикта раптом вилетів із піхов і схрестився з мечем, що так нагадував мій. Через

секунду брат заходився фехтувати з невидимим суперником.

– Покажи йому, Бенедикте! – крикнув Рендом.

– Марно, – сказав я. – Скоро його роззброять.

– А ти звідки знаєш? – запитав Джерард.

– Якоюсь мірою це я там фехтую з Бенедиктом, – мовив я. – Це – зворотний бік мого сну в Тір-на Ногті. Я не знаю, як батькові це вдалось, але така вже його плата за повернення Каменя.

– Не розумію, – буркнув Джерард.

Я похитав головою.

– Не вдаватиму, ніби знаю, як це влаштовано, – продовжив я. – Але ми не увійдемо до зали, поки звідти не зникнуть дві штукенції.

– Які ще штукенції?

– Просто дивися.

Бенедикт перекинув меч в іншу руку, а його сяючий протез кинувся вперед і вчепився у щось невидиме. Два мечі відбивали взаємні удари, блокували один одного, тиснули – їхні кінці літали під стелею. Права рука Бенедикта й далі стискалася.

Раптом Ґрейсвандір вивільнився, обійшов меч Бенедикта і завдав моєму братові нищівного удару по правиці в місці, де метал з'єднувався з плоттю. Бенедикт одразу ж розвернувся і на деякий час закрит собою всю сцену.